

Velitelské shromáždění 20. listopadu 2019

Projev předsedy vlády České republiky

Vážený pane prezidente, dámy a pánové!

Děkuju za pozvání. Já jsem upřímně rád, že ministerstvo obrany i naše ozbrojené síly naplňují to, co vychází z programového prohlášení vlády. A to je obnovovat vojenskou techniku, aktivně spolupracovat se spojenci a být prostě ve věci obranyschopnosti země aktivní. Nespoléhat na to, že svoboda a mít jsou automatické věci.

Po letech nečinnosti nebo jen polovičatých pokusů se konečně rozjíždějí akvizice, a to zejména velké a důležité projekty. Pro desítky miliard korun, které mají na tento účel jít, bychom samozřejmě našli i jiné použití a určitě sledujete i debatu například o platech učitelů. Takže já jsem ale přesvědčen, že obranyschopnost naší republiky a i pozice mezi ostatními zeměmi takovou investici vyžadují.

Vím, že ozbrojené síly před sebou tlačí balík dluhu z minulosti v podobě zastaralé techniky a jiných nedostatků. Po letech škrtů to byla právě minulá a tato vláda, kdo obrátil nebezpečný trend poklesu obranných výdajů. Dnes na rozdíl od minulosti přistupuje vláda k zajišťování naší bezpečnosti zodpovědně a plní svůj slib navyšovat rozpočet na obranu s cílem dosáhnout podílu 1,4 % na HDP do roku 2021. A já si myslím, že je velice důležitý, protože my vždycky mluvíme o těch procentech, ale mluvíme o částkách.

Já jsem se to snažil na tom zasedání NATO vysvětlit prezidentu Trumpovi, když Estonsko například naplňuje 2 %, no, tak je to ale 500 milionů dolarů, a když si vezmeme náš vývoj, tak v roce 2013 jsme byli na 1,03 %, znamenalo to 42 miliard a příští rok máme schváleno v rozpočtu 75,5 miliard. Takže za ty léta, co minulá vláda a tato vláda začala intenzivně navyšovat výdaje, se ten rozpočet navýšil o 34 miliard. Takže je to 75 miliard. Takže je potřeba nejenom mluvit o procentech z HDP, proto každý máme jiné HDP, a to naše HDP stále roste. Takže je potřeba to takhle vnímat. Nicméně na tom nic nemění, že jsme se zavázali k roku 2024 mít ty 2 %. A jenom pro vaši informaci, ty 2 % 2024 znamená 133 miliard. Takže ty nárůsty jsou obrovské.

My jsme bohužel samozřejmě ztratili strašně moc času a já vždycky doporučuji panu ministrovi, já tady mám krásný graf od roku 2013, ale necht' občas se ukáže i ten graf od revoluce a od vzniku samostatné České republiky. Samozřejmě ten závazek, od toho se odvíjí naše důvěryhodnost, je o tom, abychom skutečně teď realizovali to, co jsme slíbili.

Je určitě velká ostuda, že 30 let od revoluce máme ruské vrtulníky. Já jsem navštívil nedávno naši základnu a viděl tam ruské radary. Pan ministr podepíše kontrakty na nákup nových vrtulníků a radarů tento rok, ale samozřejmě ony přijdou podstatně později. Takže skutečně máme obrovské zpoždění.

Poprvé realizujeme i nákup s naším spojencem v NATO, slouží k tomu, abychom posilovali naši obranyschopnost a abychom taky i v rámci těchto struktur hráli větší roli.

Hlavním úkolem zůstává plnění aliančních cílů, zejména vybudování těžké brigády. Vláda na to vyčleňuje prostředky, a vy je teď musíte převést do hmatatelných vojenských schopností.

Já jsem také rád, že jste aktivní v zahraničních misích, určitě za to moc děkujeme. Bez těch misí by terorismus, migrace či narušování suverenity aliančních zemí už dávno přesáhly udržitelnou úroveň.

Zároveň ale taky věřím, že naše obranné síly jsou už na úrovni, kdy se můžeme věnovat náročným úkolům, a sice výcviku partnerských a spojeneckých vojenských sil, jejich mentoringu, speciálním operacím a podobně. Já myslím, že velice dobrým příkladem toho je velení mise v Mali, které převezmeme příští rok.

Já jsem se tady minule vyjádřil, že je škoda, že jsme nebyli spolu s Američany na turecko-syrské hranici. Novináři z toho udělali nějakou bramboračku. A já jsem přesvědčen o tom, že kdybychom tam byli, tak možná bychom řekli, že my tam zůstaneme a možná celkově ta situace se mohla vyvinout jiným způsobem. Ale to je můj názor, je to spekulace.

My jsme na jaře oslavili 20 let od vstupu do NATO a samozřejmě převážná část našich obranných aktivit je spojena s touto organizací. Já souhlasím s panem prezidentem. Já jsem na Evropské radě ukazoval premiérům a prezidentům Evropy tu smlouvu Severoatlantického paktu. Je ze 4. dubna 1949, má tři strany. Samozřejmě byly nějaké dodatky, ale já si myslím, že je potřeba o tom mluvit.

Já myslím, že pan prezident Macron to ani tak nemyslel. Ale to, co se událo teď v Turecku, jak jsme reagovali, jak reagoval generální tajemník NATO, jak Evropa vlastně jenom sledovala události zdálky, nebyla přítom a zase jsme jenom vyzývali a prostě nic neudělali. Pan prezident se zúčastní summitu NATO, já tam tentokrát nebudu. A co já vidím jako problém, pane prezidente, že všechny členské země mají vyčleněné 4 minuty. Myslím, že ty jednotlivé členské státy NATO by měly mít asi víc času na to.

A já to určitě otevřu na Evropské radě 11. a 12. prosince. Sedím vedle prezidenta Macrona a my jsme se o tom už bavili. Mimochodem Francie je člen Bezpečnostní rady OSN a je tam i Velká Británie. Už jsem víckrát kritizoval to, že členské státy, evropské členské státy NATO, by si měly říct, že sdílíme stejné hodnoty. Ale možná skutečně máme každý jiné problémy, a tady jde o bezpečnost Evropy, bezpečnost našich občanů. Takže tady nejde o to, že by někdo zpochybňoval NATO. Ne, nikdo nezpochybňuje NATO, ale v rámci Evropy musíme se bavit o bezpečnosti a možná v rámci NATO. Nejde tady o nějakou evropskou armádu, to nikdo nechce, ale o ty členské státy.

Já jsem to sám viděl, když jsem navštívil operaci Sophia. Je to operace proti pašerákům, kteří pašují ropu, naftu, drogy, zbraně a lidi za 5 tisíc dolarů do Evropy. Ti pašeráci slibují lepší budoucnost. Provázel mě tam italský admirál. A byli jsme v jedné místnosti a přešli jsme dveře a on říkal: „Teďka jsme NATO a teďka už jsme Sophia.“ Takže kdybychom měli takové dohody, možná by to bylo jednodušší a je samozřejmě otázka, jestli vůbec máme být jenom obranná Aliance.

Důležité je samozřejmě i naše spojení V4. Jak je známo, Polsko má obrovský náskok. Oni skutečně zásadně navyšují a já myslím, že to je dobře. Samozřejmě se snažíme koordinovat ty aktivity i nákupy v rámci V4 i s Maďarskem i se Slovenskem. A doufáme, že konečně i z toho vypadnou nějaké konkrétní společné nákupy, respektive dodávky, protože ty BVPéčka, které my máme teď nakupovat, tak pokud vím, má i Maďarsko nakupovat.

A samozřejmě souhlasím s panem prezidentem, že máme zapojit náš průmysl. Československo v roce 1937 bylo největším výrobcem. My jsme měli největší obranný průmysl na světě a určitě víte, že ty značky znali všichni na světě naše zbraně v Izraeli, v Japonsku, v Maroku, všude. Takže mají skvělou pověst, skvělou kvalitu a teďka se tam vracíme. Je to žádaný artikl, a když jsme byli tento měsíc v Thajsku nebo ve Vietnamu nebo když sem chodí premiéři z Kambodže a další, tak ty naše výrobky jsou samozřejmě na stole.

Co se týká vůbec toho financování, tak Evropa rozjíždí celou škálu programů. Je tam program vojenské mobility, kde se navrhuje na roky 2021-27 6,5 miliardy euro. Bude to velký boj o ty evropské peníze na léta 2021-27, protože samozřejmě my potřebujeme mít jistotu, že to vyčerpáme, aby z toho nebyl jenom pocit, že jsou to programy už dopředu určené pro nějaké jiné státy, které sice tvrdí, že jsou čistí plátcí, ale potom, když se započtou všechny ty discounty, rabaty a jejich čerpání, tak ani to tak nevypadá. Takže bude to velký boj o peníze. My jsme ve finále národního investičního plánu a samozřejmě nám tady chybí strašně moc věcí doinvestovat. Takže se musíme na to dobře připravit.

NATO zůstává samozřejmě garantem naší kolektivní obrany, ale je důležité, aby se ty aktivity v rámci Evropy neduplikovaly s NATO, a naopak, aby se posilovaly. Je to o schopnosti řešit obranu našeho kontinentu jako takovou, a to jsou samozřejmě už ty debaty o Frontexu a dalších strukturách.

Základem naší bezpečnosti je článek 5 Severoatlantické smlouvy a jsem přesvědčený, že článek 42/7 smlouvy o Evropské unii by měl zůstat zachován v současné podobě. Takže všechny tyto aktivity směřují k jedinému cíli - silnému, důvěryhodnému a prosperujícímu Česku, které je spolehlivým partnerem v evropském a transatlantickém kontextu. A ozbrojené síly jsou toho samozřejmě nedílnou součástí, a proto mají důvěru a podporu naší vlády.

Moc děkuji za to, co děláte pro naše občany. A věřím, že tuto důvěru nezklamete a dál budete pracovat tvrdě na to, co je vaším posláním, a to je samozřejmě zajišťovat obranu naší vlasti a našich občanů. Děkuji za pozornost.